

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 317
van **JOHAN DANEN**
datum: 15 februari 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Asbestcementafvalstoffen - Aanbieding op categorie 3-stortplaatsen

Uit het meest recente OVAM-rapport 'Tarieven en capaciteiten voor storten en verbranden – actualisatie tot 2016' blijkt dat er sinds 1 september 2016 nog 3 categorie 3-stortplaatsen vergund zijn in Vlaanderen. Enkel de categorie 3-stortplaats van Scheerders-Van Kerchove (SVK nv) kan nog asbestcementafvalstoffen ontvangen. De totale hoeveelheid asbestcementafvalstoffen dat in 2016 werd aangeboden op categorie 3-stortplaatsen, bedroeg 12.357 ton ofwel 62% van de totale hoeveelheid afvalstoffen dat werd aangeboden op de categorie 3-stortplaatsen.

Twee van deze drie vergunde categorie 3-stortplaatsen (SVK NV en Gielen Container Service) liggen dicht bij woningen (tot minder dan 100 meter). Dat hierdoor spanningen ontstaan tussen de activiteiten die deze bedrijven uitoefenen en de buurtbewoners, zal dan ook niet verbazen. Een lange lijst van vastgestelde overtredingen na klachten van buurtbewoners zal dit bevestigen.

Er komt echter nog een extra dimensie bij, wanneer het gaat om potentieel gevaarlijk afval zoals asbestcementafvalstoffen. Voorlopig mag enkel de stortplaats van SVK nv deze afvalstoffen nog aanvaarden. Tot welke problemen en ontevredenheid dit kan leiden bij de verontruste buurtbewoners, hebben wij de laatste maanden kunnen vaststellen in de media. Dat ook de stad bezorgd is over de bestaande toestand, kan afgeleid worden uit het gunstig advies dat de stad Sint-Niklaas recentelijk gaf voor de opheffing van de milieuvergunning van SVK voor de exploitatie van het asbeststort.

Indien de asbestcementafvalstoffen volledig volgens de regels van de kunst en volgens de vigerende wetgeving op een categorie 3-stortplaats worden aangeboden en verwerkt, zou men kunnen stellen dat het aanwezige risico voor de gezondheid van de buurtbewoners en werknemers beheersbaar is. Uit de processen verbaal die in het verleden werden opgesteld, blijkt echter dat zowel de vervoerders van deze afvalstoffen als de verwerker van deze afvalstoffen niet altijd even bedachtzaam tewerk gaan.

1. Categorie 3-stortplaatsen liggen vaak (zeer) dicht in de buurt van woonkernen. Het is het afgelopen jaar al afdoende bewezen dat dit gezondheidsrisico's (o.a. stof dat asbestvezels bevat op aan- en afvoerwegen die vlak langs of zelfs tussen de woningen doorlopen) met zich meebrengt. Een oplossing zou kunnen zijn om inert asbesthoudend materiaal niet langer te aanvaarden op een klasse 3-stortplaats, maar wel op de beter uitgeruste klasse 1-stortplaatsen.

Hoe staat de minister tegenover de optie om inert asbesthoudend afval niet langer te laten aanvaarden op een klasse 3-stortplaats, maar wel op de beter uitgeruste categorie 1-stortplaatsen?

2. De discussie rond de gezondheidsrisico's bij de deponie van asbestcementafvalstoffen op categorie 3-stortplaatsen, draait vaak rond de vraag of het aangeboden asbesthoudend materiaal hechtgebonden is. Dit heeft niet enkel met de aard van het materiaal te maken, maar ook met de manier waarop deze afvalstoffen worden getransporteerd en behandeld.

Hoe gebeurt de controle op het hechtgebonden karakter van het asbesthoudend materiaal? Wie voert deze controles uit?

3. Zelfs wanneer de afvalstoffen die op een categorie 3-stortplaats aangeboden worden voor deponie ongevaarlijk zijn, ondervindt de buurt vaak nog hinder omwille van o.a. de stofontwikkeling. Een ruimere afstand tussen de vergunde stortplaats en de dichtstbij gelegen woningen zou dit deels kunnen oplossen. En minimale afstand van 200 meter (zoals in Frankrijk) of 500 meter zoals in bepaalde wetenschappelijke studies wordt geadviseerd, zou een oplossing kunnen bieden.

Hoe wordt momenteel de minimale afstand bepaald bij het toekennen van een vergunning? Wil de minister de huidige wetgeving i.v.m. de afstandsregels tussen de stortplaatsen en de woningen evalueren?

4. SVK NV sloot enkele maanden geleden de deuren. Momenteel loopt er bij de deputatie van Oost-Vlaanderen een verzoek tot opheffing van de milieuvergunning voor de exploitatie van het asbeststort.

Moeten OVAM en/of de diensten van de minister in deze fase van de procedure advies geven over dit verzoek tot opheffing?

5. Momenteel wordt het asbesthoudend materiaal nog steeds gestort.

Wordt er in Vlaanderen ook onderzoek verricht naar mogelijke alternatieven voor een veilige verwerking van asbesthoudend materiaal?

ANTWOORD

op vraag nr. 317 van 15 februari 2018

van **JOHAN DANEN**

1. Asbestcementafvalstoffen kunnen op heden gestort worden op de categorie 1-, 2- en 3-stortplaatsen die daartoe vergund zijn. Ander asbesthoudend afval (niet-hechtgebonden) kan alleen gestort worden op daartoe vergunde categorie 1-stortplaatsen.
In de praktijk worden vandaag op geen enkele categorie 3-stortplaats nog asbestcementhoudende afvalstoffen gestort. Indien de aanvaarding en de verwerking van asbestcementhoudende afvalstoffen op een categorie 3-stortplaats gebeurt in overeenstemming met de sectorale milieuvoorwaarden, houdt dit geen risico's in voor hinder en verontreiniging naar de omgeving.
2. De algemene vervoersvoorwaarden van afvalstoffen zoals opgenomen in artikel 6.1.1.1, 1°, van het VLAREMA bepalen dat afvalstoffen degelijk verpakt moeten zijn. In het geval van asbesthoudende afvalstoffen impliceert dit dat het transport bij voorkeur gebeurt in gesloten big bags. De leverancier van de afvalstof moet dan zorgen voor een degelijke verpakking tijdens het transport. Een controle op het hechtgebonden karakter van de asbesthoudende afvalstoffen moet dus gebeuren voorafgaand aan het verpakken.
De Afdeling Handhaving en de lokale toezichthouders zijn bevoegd voor het uitvoeren van controles op de vergunde inrichtingen en op het transport van afvalstoffen.
3. In de huidige milieuwetgeving zijn er geen specifieke afstandsregels voor stortplaatsen opgenomen. De algemene bepalingen voor inrichtingen voor de verwerking van afvalstoffen in artikel 5.2.1.4 van VLAREM II stellen dat er ter bescherming van de plaats en de omgeving rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid in de omgeving van en de afstand tot o.a. woongebieden, recreatiegebieden, landbouwgebieden enzovoort. Voor stortplaatsen moet er bovendien rekening worden gehouden met andere factoren, zoals de geo- en hydrogeologische omstandigheden, de aanwezige grondwaterlagen, de grondmechanische eigenschappen en stabiliteitskenmerken van het terrein, de nabestemming van het terrein en de bescherming van het natuurlijke of culturele erfgoed in de omgeving.
De bepaling van artikel 5.2.1.4 biedt de mogelijkheid aan de vergunningverlener om "maatwerk" af te leveren op basis van de eigenschappen van de te storten afvalstoffen en de specifieke kenmerken van de omgeving. Dit biedt meer voordelen dan een rigide afstandsregel.
4. Een schorsing of opheffing van een milieuvergunning verloopt via de procedure geregeld door artikel 134 van het Omgevingsvergunningsbesluit. In deze procedure is geen advies van de OVAM voorzien.
5. Verschillende landen investeren in onderzoek naar technieken waarbij de vezelstructuur van asbest vernietigd wordt op basis van mechanische, thermische of chemische principes, of een combinatie van deze principes. De OVAM liet in 2016 een studie opmaken om de "state of the art" van beschikbare technieken te onderzoeken. In de periode 2019-2022 wil de OVAM de socio-economische randvoorwaarden en kritische succesfactoren uitklaren om de haalbaarheid van een alternatieve

asbestverwerking te evalueren. De OVAM bekijkt hiervoor ook de opportuniteiten van een internationaal samenwerkingsverband bestaande uit overheden, kennisinstellingen en industriële partners.